

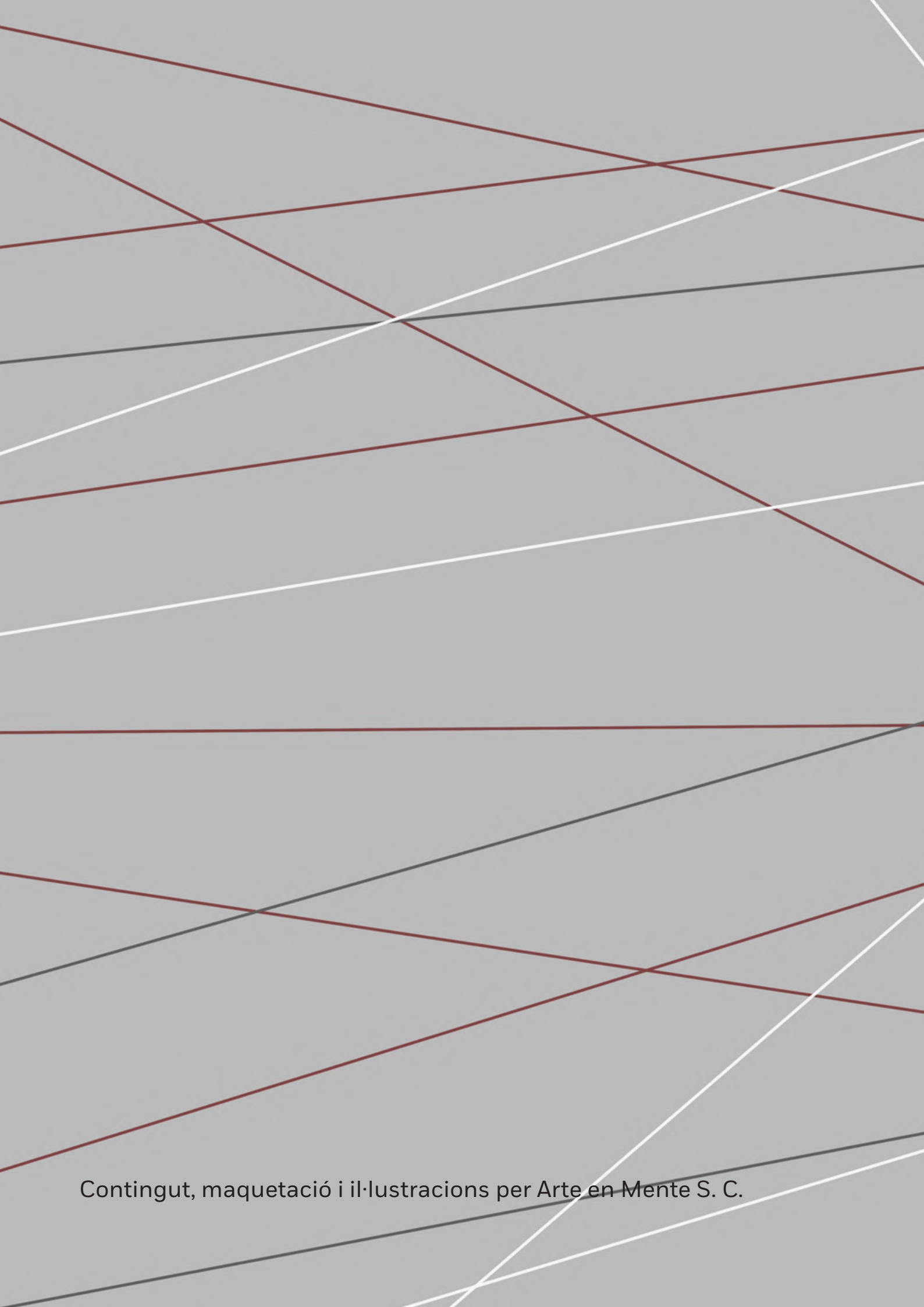
ELOY MORENO

XARXES

GUIA DE LECTURA

NUBE DE TINTA

Contingut, maquetació i il·lustracions per Arte en Mente S. C.

BENVOLGUDA LECTORA,
BENVOLGUT LECTOR,

Ara que ja has llegit *Xarxes*, estem segurs que et deus haver trobat personatges amb els quals et veus reflectit, conductes que t'han fet pensar i situacions que t'han remogut per dins, com segurament et va passar si també vas llegir *Invisible*.

Hem creat aquesta guia de lectura per ajudar-te a treure el màxim profit a tot allò que està succeint al teu interior després de llegir *Xarxes*.

A continuació, trobaràs propostes d'activitats per completar l'experiència de la lectura.

Esperem que en gaudeixis!

1.

L'ÚS DE LES XARXES SOCIALS I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES EN ADOLESCENTS

Està demostrat que l'ús de les xarxes és una de les principals causes d'estrès en adolescents, sobretot pel nombre de likes i followers que reben o per la necessitat d'assemblar-se als *influencers*.

Per començar, dedicarem uns minuts a DEBATRE sobre el tema.

A continuació, hi ha una llista d'ALGUNES PREGUNTES per ajudar a moderar el debat:

COM PODEN LES XARXES SOCIALS AFECTAR LA TEVA SALUT MENTAL I EMOCIONAL?

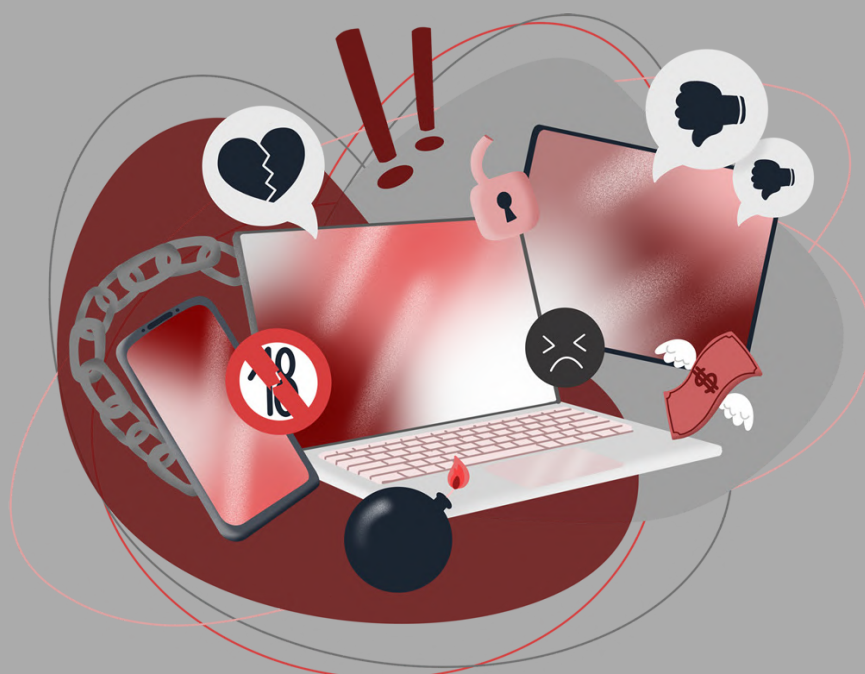
PODEN LES XARXES TENIR INFLUÈNCIES POSITIVES I NEGATIVES?

POTS ESDEVENIR ADDICTE A LES XARXES?

ELIMINES PUBLICACIONS QUE NO OBTENEN PROU LIKES O SENTS LA NECESSITAT DE COMPROVAR CONSTANTMENT QUANTS N'HAS REBUT?

COM INTERACTUES AMB ALTRES USUARIS?

COM ES PODRIEN FER SERVIR LES XARXES DE MANERA QUE NO ENS PROVOQUIN UN ESTRÈS INNECESSARI?

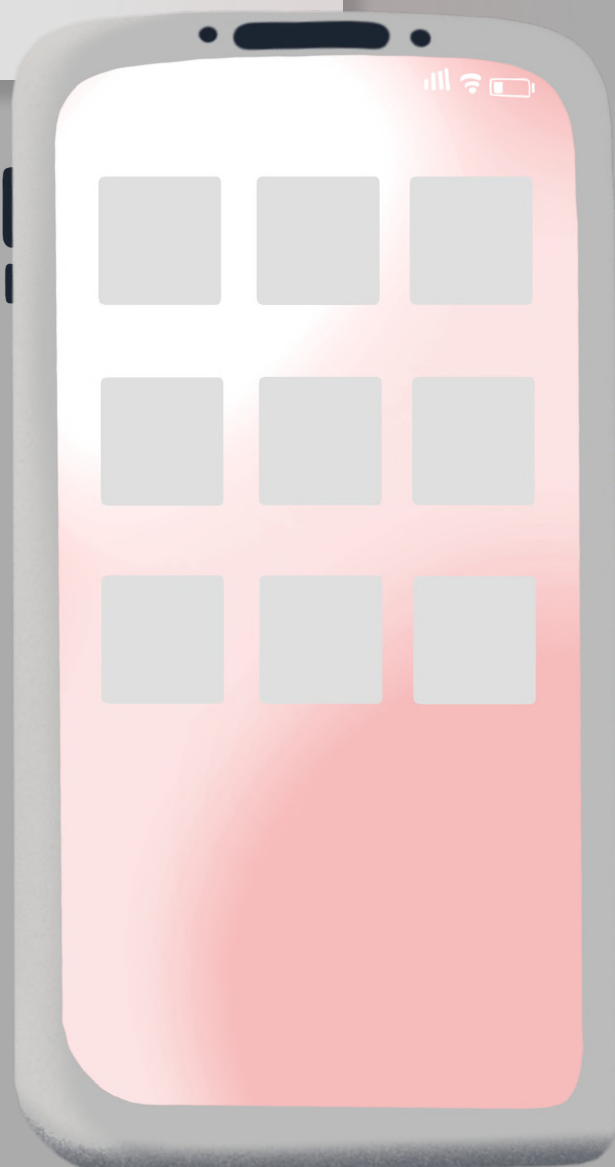
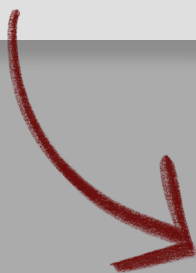
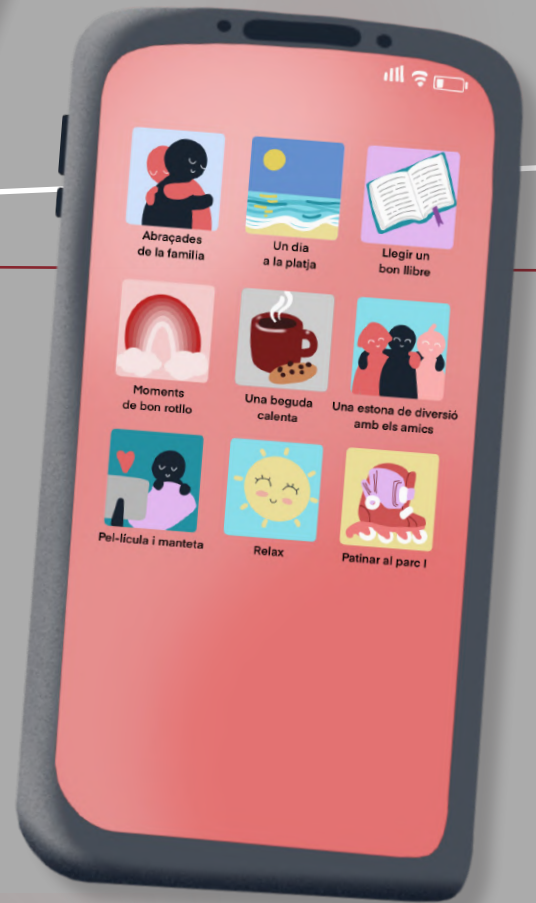

Ara completarem el debat amb una activitat en què farem relluir els nostres dons creatius.

Imagina que pots
**CREAR LES TEVES PRÒPIES
APLICACIONS PER AL MÒBIL.**

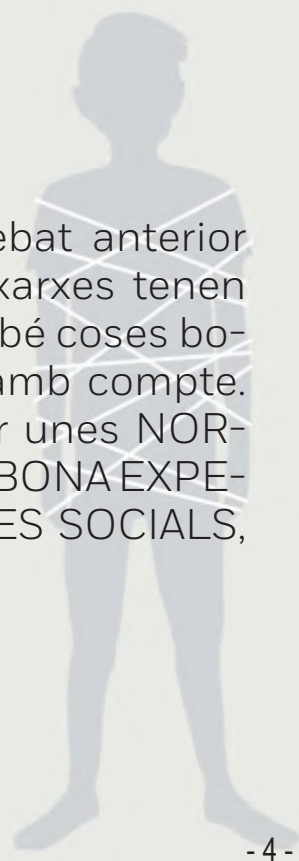
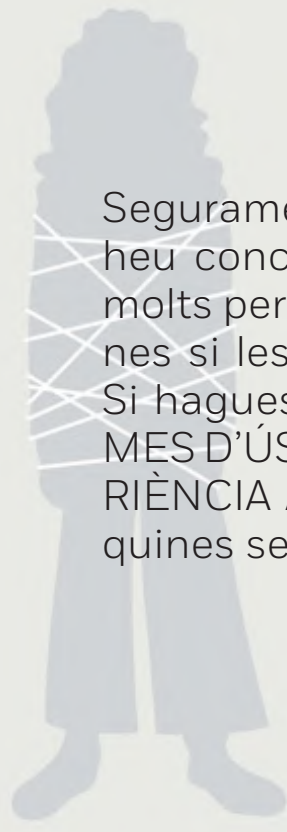
Quines aplicacions que et generen felicitat en lloc d'estrès posaries a la pantalla d'inici? Necessites l'abraçada d'un familiar per començar el dia amb energia? No el pots acabar sense una estona xerrant amb la teva millor amiga?

Observa aquest exemple amb les nostres aplicacions preferides i després crea'n les teves pròpies!

2.

DECÀLEG DEL BON ÚS DE LES XARXES SOCIALS

Segurament, en el debat anterior heu conclòs que les xarxes tenen molts perills, però també coses bones si les fem servir amb compte. Si haguessis d'establir unes **NORMES D'ÚS PERA UNA BONA EXPERIÈNCIA A LES XARXES SOCIALS**, quines serien?

A continuació, et proposem ALGUNES IDEES que pots tenir en compte a l'hora de reflexionar-hi:

Sigues amable. No critiquis els altres. En canvi, felicita'ls per les seves fites. Si algú t'assetja a tu o a algun amic, parla'n amb un adult abans de barallar-t'hi.

**NO ARREMETIS CONTRA L'ASSETJADOR,
MIRA DE SER PACIENT.**

*Evita intentar tenir la raó
i demostrar que els altres s'equivoquen.*

No tinguis por de bloquejar algú si creus que està incomplint les normes o assetjant algú.

*Si vols penjar una imatge o alguna informació,
abans pensa-hi:*

*Si hi ha més persones involucrades
i no tens el seu consentiment.*

Si es tracta d'informació personal o de contacte.

Si revela la teva ubicació o contrasenyes.

Si compromet altres persones.

**NO COMPARTEIXIS IMATGES COMPROMESES NI TEVES NI D'ALTRES
PERSONES. TAMPOC NO PARTICIPIS EN BURLES CAP A MATERIAL
COMPARTIT D'ALTRES PERSONES.**

Això són només algunes idees per inspirar-vos, però l'objectiu és que entre tota la classe pugueu fer una pluja d'idees i després en seleccioneu les deu que facin més el pes a tot el grup.

Finalment, us proposem IMPRIMIR O CREAR EN UN MURAL EL VOSTRE PROPI DECÀLEG per penjar-lo a l'aula i tenir-lo molt present en el vostre dia a dia.

3.

ESCENARIS

Al llarg de la lectura, et deus haver trobat situacions que t'han fet plantejar-te què hauries fet tu si t'hagués passat el mateix.

Aquí trobaràs alguns d'aquests escenaris, que hem seleccionat per motivar-te a preguntar-te com hauries reaccionat si haguessis estat en aquella mateixa situació.

**VA ACTUAR CORRECTAMENT EL PERSONATGE?
HAURIA TINGUT ALGUNA ALTERNATIVA?**

L'Alex comença demanant a la Betty fotografies amb poca roba quan ni tan sols es coneixen en persona. Imagina que ets la Betty i pregunta't:

Quin problema trobes amb el fet d'enviar aquestes fotos?

Què podria voler l'altra persona amb les fotos?

Què podries respondre davant d'aquesta petició?

Alguns dels personatges del llibre veuen vídeos de baralles, consells de nutrició i bellesa de persones no expertes o contingut sexual.

Quins perills trobes amb el fet de consumir aquesta mena de contingut?

Quina informació obtenen de tu per oferir-te després més contingut que t'interessi?

Quins altres continguts més apropiats creus que podries buscar?

La Betty s'obsessiona amb l'estat de l'Alex i l'actualitza cada minut per veure si hi ha novetats.

Com descriuries les relacions que es creen amb aquesta mena de comportaments?

Com evitaries aquesta dependència en una relació?

Quins problemes et pot suposar el fet d'actuar així?

Els personatges del llibre fan servir una aplicació que t'obliga a acceptar que et localitzi sempre i que analitzi els llocs que visites com a requisit obligatori per poder-la instal·lar. També fa que les fotos i els textos que publiques siguin propietat de l'aplicació.

Quins problemes trobes amb el fet d'acceptar tot això per descarregar-te una aplicació?

Sols analitzar què et demana una aplicació abans d'acceptar la descàrrega?

Amb qui podries consultar si els requisits són adequats?

La Betty cau en el joc de Meeteen de demostrar l'amor amb icones de pagament, i renuncia a algunes necessitats per poder adquirir una d'aquestes icones per a l'Alex.

Com veus tu aquesta idea?

Se t'acudeixen alternatives per demostrar l'afecte per algú a les xarxes?

Quins són els únics beneficiaris de la idea?

Després de tot el que va succeir entre el noi invisible i MM, aquest últim no para de rebre missatges d'odi a totes hores, tan greus com que hauria d'estar mort o que és un assassí.

Creus que s'ho mereix?

Participaries en aquesta mena de comentaris?

Creus que això aportaria alguna cosa al noi invisible?

4.

ELS VERITABLES INFLUENCERS

El llibre reflecteix que a les xarxes hi ha influencers que poden aconseguir que els seus seguidors facin coses com ara portar els pantalons per sota dels calçotets, pantalons ja trencats o ungles tan llargues que impossibiliten escriure al mòbil.

Però a la vida real hi ha veritables *influencers* que fan que la nostra vida sigui una mica millor: des de persones que lluiten pels nostres drets fins als nostres familiars i amics, que sempre ens saben aconsellar sobre què fer quan dubtem.

veritable influencers

Qui és?

Què suposa per a tu conèixer aquesta persona?

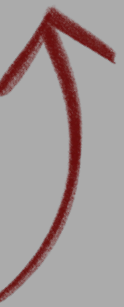
Com consideres que t'ha influït positivament?

Com ha canviat la teva vida seguint els seus consells?

Pensa en dos veritables *influencers* que consideris que t'han ajudat a prendre bones decisions en la teva vida.

Pot ser gent del teu entorn o bé alguna personalitat que hagi conegut a través de les notícies o algun diari.

Quan ja els tinguis, CREA UNA FITXA, com la que et proposem, AMB EL PERFIL DE CADASCUN D'ELLS PER DONAR-LOS A CONÈIXER A TOTA LA CLASSE.

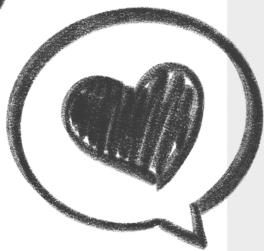
5.

OCI SENSE PANTALLES

Més enllà de les xarxes i les pantalles dels nostres dispositius, existeix tot un món de possibilitats d'oci que podem gaudir sols o en companyia dels nostres amics.

Per comprovar quines activitats podem compartir amb els nostres companys de classe, us proposem un joc:

1. Cada alumne escriu en una targeta les seves TRES ACTIVITATS PREFERIDES SENSE PANTALLES. Poden ser coses com ara patinar, practicar lettering, passejar escoltant música o compondre les seves pròpies cançons, per exemple.
2. Quan ho tingueu, doblegareu la targeta i la introduireu en una capsa.
3. Un cop que totes les targetes siguin a la capsa, s'aniran desdoblegant i es farà una llista amb les diferents activitats a la pissarra. Aleshores veurem quines activitats es repeteixen, de manera que puguem saber amb quins companys les podem compartir.

Amb les activitats que no s'han repetit podem fer un nou sondeig per veure si algú també comparteix aquelles aficions, encara que no les hagi inclòs entre les seves tres preferides.

D'aquesta manera, tindrem clar amb qui podem **COMPARTIR LES NOSTRES ACTIVITATS PREFERIDES**. Potser és algú que no ens imaginàvem per res del món!

6.

TAULER DE CLASSE

Ara crearem una mena de TAULER D'ANUNCIS amb algunes AFIRMACIONS INSPIRADES EN FRASES DE XARXES. L'objectiu del tauler és fer-nos pensar, així que idealment s'hauria de col·locar en un lloc visible de l'aula per treballar-hi.

D'altra banda, tindrem unes targetes amb les mateixes afirmacions perquè les faci servir l'alumnat. Anònimament, cadascú podrà completar de manera lliure i sincera aquestes afirmacions marcant-hi una X. Després de tenir un temps per assimilar-ho i respondre amb quines afirmacions s'han sentit més identificats o si s'han vist en una situació similar, s'entregaran totes les targetes.

Un cop que estiguin totes, les anirem llegint en veu alta i marcant tantes X com surtin en cada afirmació.

Amb quantes d'aquestes afirmacions et sents identificat? Et sorprèn alguna resposta que tingui més X del que t'esperaves? O, per contra, alguna d'elles té poques marques i pensaves que en tindria més?

Amb aquestes preguntes i moltes d'altres que sorgiran a la conversa, iniciarem un DEBAT per adonar-nos de l'assiduïtat amb què fem algunes d'aquestes accions i què ens semblen.

Potser ens resulta fàcil criticar certs comportaments que veiem en un personatge d'un llibre, però no ens adonem que podem tenir-los més interioritzats del que ens pensem.

7.

LA RODA DE LES EMOCIONS

A Xarxes, les emocions són fonamentals. Els personatges senten frustració, por, angoixa, tristesa, ira o alegria davant de les situacions que viuen, com qualsevol de nosaltres. **En l'adolescència, la gestió de les emocions esdevé clau.**

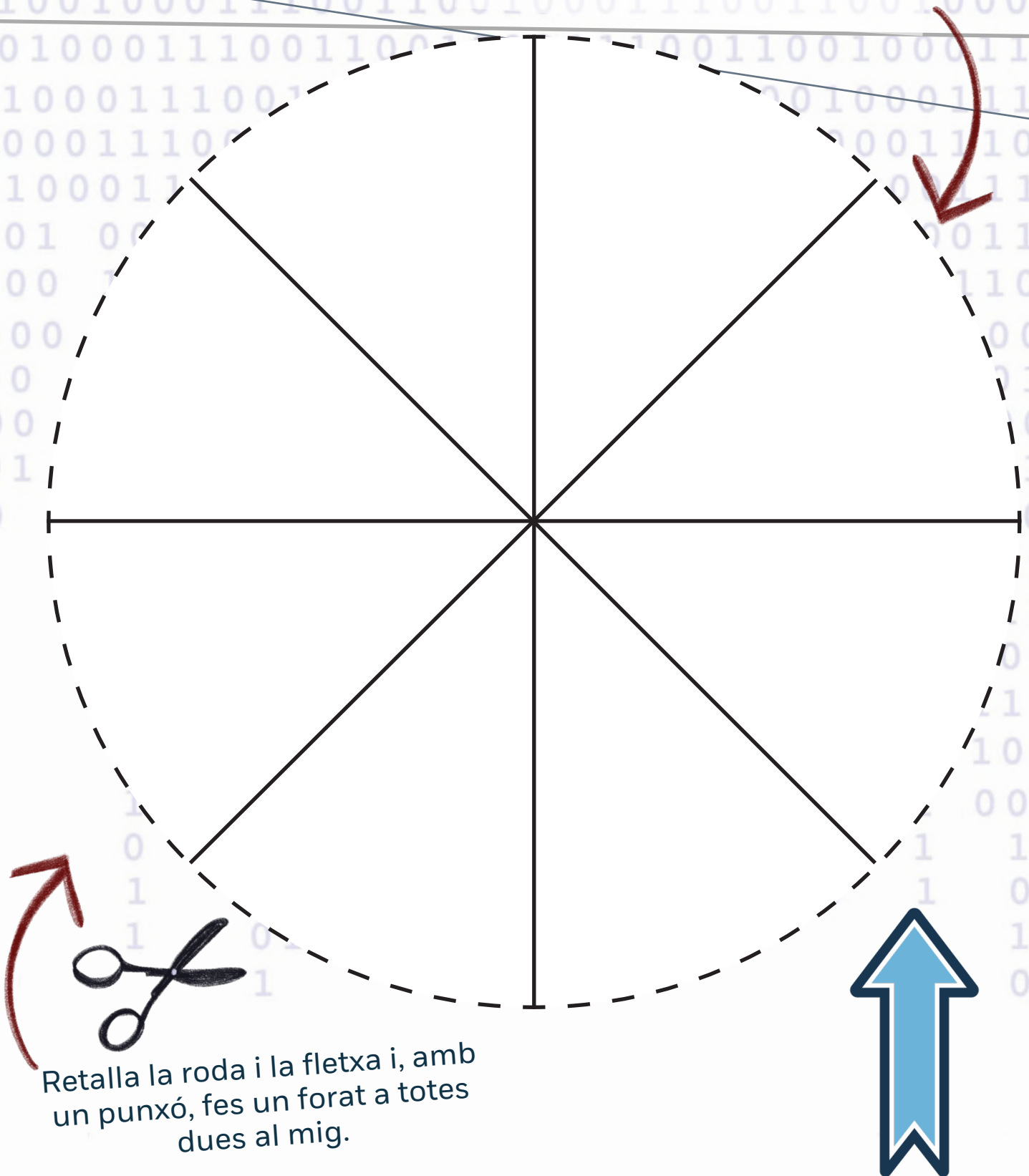
Per coneixe's millor entre el grup i saber quines emocions sent cadascú davant de situacions diferents, proposem aquest joc.

Retalla i munta la RODA DE LES EMOCIONS. Pots decorar-la com t'agradi més!

Per accionar-la, només cal fer-la girar a l'aula, i algun voluntari o voluntària explicarà quines situacions li fan sentir l'emoció que hagi sortit. Després contrastarem amb la resta del grup si ho comparteixen o si els seus casos són diferents.

Així podrem entendre més bé com se senten els nostres companys i comparar les seves reaccions amb les nostres.

Escriu dins de cada espai una emoció diferent. Proposem: TRISTESA, ALEGRIA, FRUSTRACIÓ, POR, ANGOIXA, IRA, AVORRIMENT I VERGONYA.

Retalla la roda i la fletxa i, amb un punxó, fes un forat a totes dues al mig.

Uneix la roda i la fletxa amb un enquadernador.

**J A T E N I U A P U N T L A R O D A
D E L E S E M O C I O N S !**

8. MENTIDES A LES XARXES

Moltes de les notícies que llegim o veiem a internet al final s'acaba revelant que són fake news o notícies falses. És força senzill manipular una frase o fer servir una fotografia de fa temps en una situació actual.

1. Per comprovar que no es necessiten tantes persones per tergiversar una història i fer-la falsa, ens dividirem en **grups d'unes cinc persones**.
2. Una d'aquestes persones llegirà una notícia breu que facilitarem. La **llegirà en privat** i tornarà el document al docent.
3. A continuació, s'acostarà al seu grup i explicarà un **resum** del que ha entès a un company, i aquest l'explicarà a un tercer company, i així successivament fins a l'últim membre del grup.
4. Per tancar el cercle, l'últim alumne ho explicarà a la persona que havia llegit la notícia.
5. Quan tots els grups hagin acabat la seva ronda, posarem en comú els resultats. Com ha arribat el succés a les últimes orelles?

La interpretació personal de cadascú segur que hi ha deixat una empremta important, mentre que la informació havia de ser imparcial i ben contrastada.

Aquesta activitat pot donar peu a un debat sobre les notícies que llegim a les xarxes o que ens arriben de boca d'altres companys i que no sabem ben bé d'on venen. **ELS HEM DE DONAR CREDIBILITAT?**

9

FRASES IMPACTANTS

Esquitxades entre la lectura, trobem frases veritablement impactants, d'aquelles que ens fan parar un moment per reflexionar-hi.

Ara ens farem algunes preguntes per descobrir-ne la importància i l'impacte.

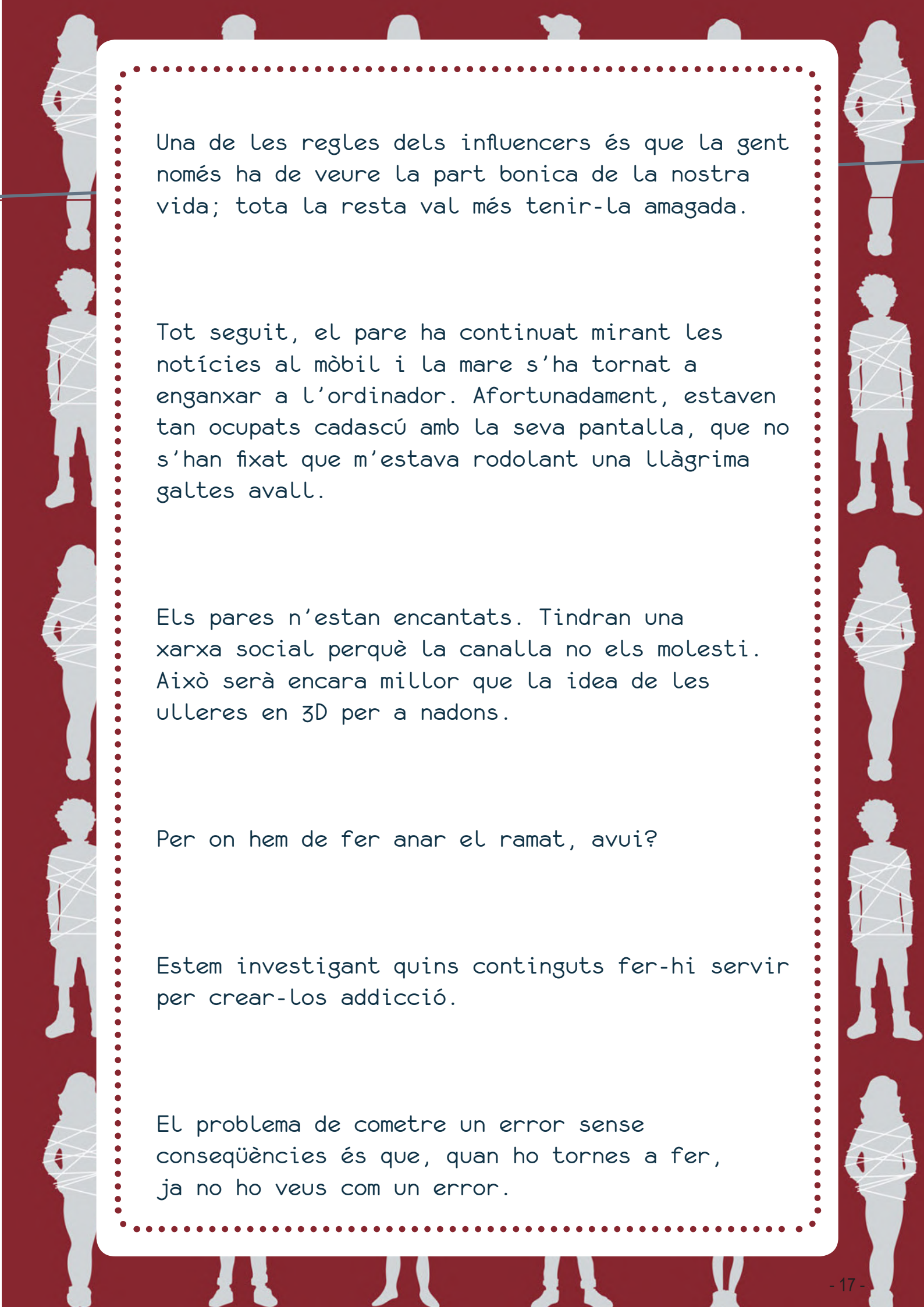

EN QUÈ ET FA PENSAR AQUESTA FRASE?

QUÈ N'OPINES?

T'HI VEUS REFLECTIT EN ALGUN SENTIT?

HI HA ALGUNA MANERA DE MILLORAR
LA SITUACIÓ QUE PLANTEJA?

The page features a dark red background with a repeating pattern of white silhouettes of people. A central white rectangular area is framed by a dotted red border. Inside this area, there are five paragraphs of text in a dark blue, monospaced font.

Una de les regles dels influencers és que la gent només ha de veure la part bonica de la nostra vida; tota la resta val més tenir-la amagada.

Tot seguit, el pare ha continuat mirant les notícies al mòbil i la mare s'ha tornat a enganxar a l'ordinador. Afortunadament, estaven tan ocupats cadascú amb la seva pantalla, que no s'han fixat que m'estava rodolant una llàgrima galdes avall.

Els pares n'estan encantats. Tindran una xarxa social perquè la canalla no els molesti. Això serà encara millor que la idea de les ulleres en 3D per a nadons.

Per on hem de fer anar el ramat, avui?

Estem investigant quins continguts fer-hi servir per crear-los addicció.

El problema de cometre un error sense conseqüències és que, quan ho tornes a fer, ja no ho veus com un error.

Cada cop que veig totes aquestes vides tan perfectes a internet m'adono que la meva és molt avorrida, que no faig res.

Aquest és un dels problemes de les xarxes, que a internet el present es pot reproduir fins a l'infinit.

Mentre assumeix aquesta realitat, s'entristeix, s'adona que la seva vida no val res en comparació amb tot el que veu a les pantalles.

I en canvi, ara, un error puntual et pot perseguir tota la vida, perquè el pot veure el planeta sencer en tot just uns segons.

I es pregunta què n'ha de fer, de la seva vida; per què s'ha d'escarrassar a estudiar, si cap dels seus ídols no té estudis (...) Cap d'ells no ha obert un llibre en sa vida i aquí els tens, triomfant.

10.

LLIBRE DE RELATS DE CONFIANÇA

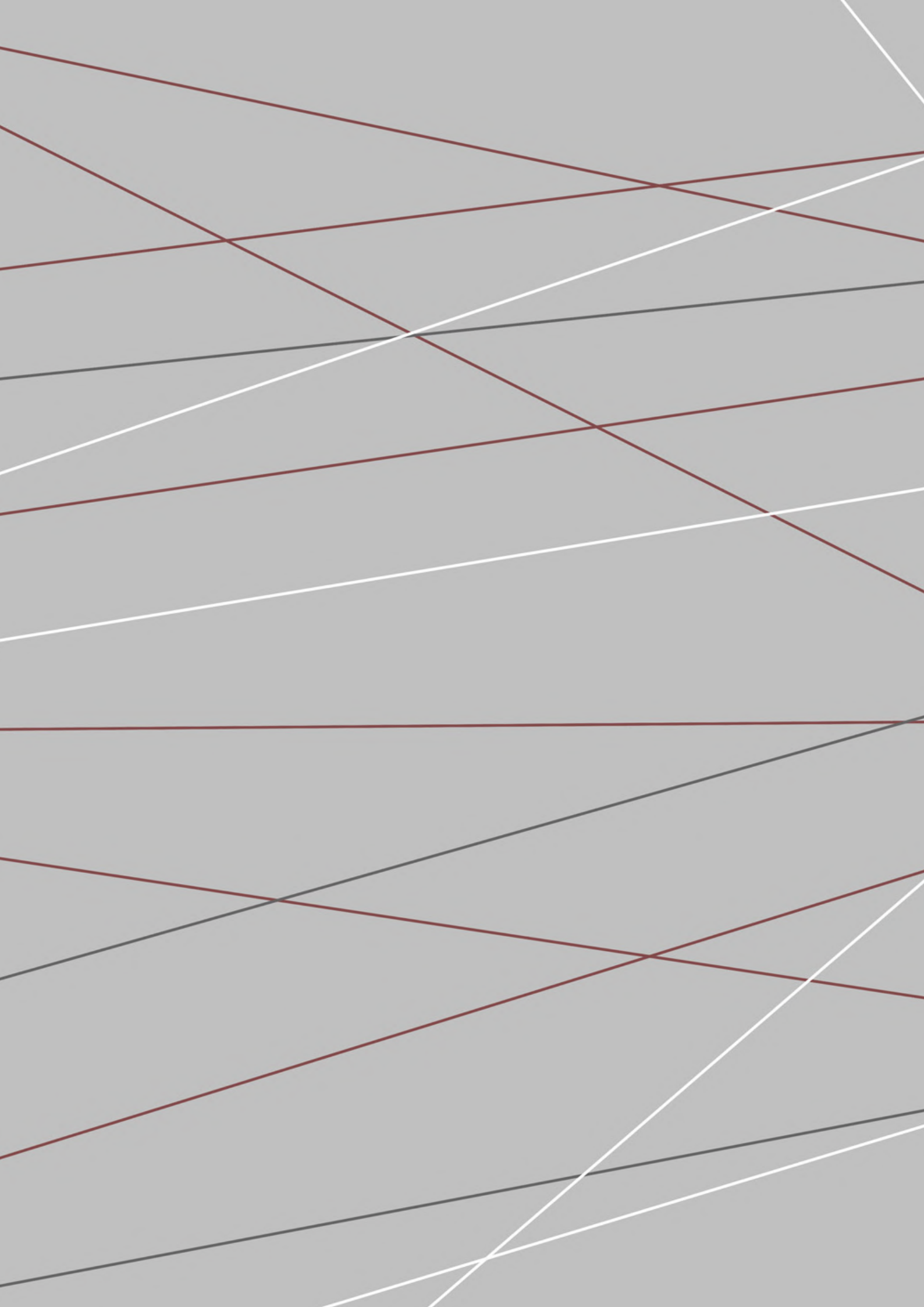
Estem segurs que cada membre del grup en algun moment ha viscut una **SITUACIÓ SIMILAR A LES QUE APAREIXEN A XARXES** o s'ha sentit vulnerable per un cas similar: potser ha accedit a fer alguna cosa que no li venia de gust fer, potser ha enviat una fotografia encara que no n'estava segur, potser s'ha sentit enganyat d'alguna manera...

Totes aquestes experiències poden resultar molt valuoses, no només per a nosaltres mateixos, sinó també per als nostres companys.

Així doncs, **animem els alumnes a escriure individualment un petit relat d'una situació personal que hagin viscut amb la qual no se sentin còmodes.** Encara que en aquests relats s'explicaran situacions importants per a cadascú, pretenem que puguin alliberar part del sentiment de culpa gràcies al fet d'escriure-ho. Parlant-ne i traient-ho, aquesta persona actua amb valentia perquè els altres la coneguin millor i per servir-los d'ajuda.

Amb tots els textos rebuts, crearem un PETIT LLIBRE DE RELATS DE CONFIANÇA que ens ajudarà a coneixe'ns i comprendre'ns més bé.

ELOY MORENO (Castelló) es va llançar el 2010 a l'aventura d'autopublicar la seva primera novel·la, *El bolígraf de tinta verda*, de la qual ha venut més de dos-cents mil exemplars. La seva segona obra, *Lo que encontré bajo el sofá* (2013), va tornar a connectar amb milers de lectors.

El 2015 va publicar *El regalo*, que va rebre un gran reconeixement tant en vendes com de la crítica. El 2018 va publicar *Invisible*, un best-seller traduït a diversos idiomes i adaptat a sèrie per Disney+. Les seves últimes novel·les, *Tierra* (2020), *Diferent* (2021) i *Cuando era divertido* (2022), han estat un èxit rotund entre els lectors.

També ha publicat la col·lecció «*Contes per entendre el món*», dirigida tant a adults com a infants, que ha estat inclosa com a lectura a centenars de centres educatius. «*Contes per a contar entre dos*» és el seu últim projecte, una col·lecció de llibres per al públic infantil.

Amb més d'un milió i mig d'exemplars venuts, Eloy Moreno és un dels escriptors més llegits i estimats per la seva capacitat de tractar temes universals amb una sensibilitat única i sempre des de punts de vista sorprenents.

